

Duna–Tisza Közi Falugondnoki

Hírlevél

XXIX. évfolyam, 156. szám

2026/4.

Miként jutottunk idáig?

Ma már nem igazán vitatott, hogy az egész emberi kultúrát és az ember élhető földet számtalan veszély, negatív folyamatok felgyorsulása fenyegeti, melyeket maga az ember történetünk közelmúltjában idézett elő.

S ezt egyre nagyobb hatékonysággal, egyre gátlástalanabban cselekszi. Embertársaink többsége általában, ha eljut hozzá és „elhiszi” is ezeket az információkat - nem érzi saját felelősségét. Nyomasztja a probléma nagyságához miért kicsinysége és tehetetlensége, „és” egyszerűen az egész problémán kívül állóvá teszi magát.

„Túlélem talán” - mondják sokan. „Azért vannak az okosok (tudósok), hogy megoldják.” - „Ha meghaltam, már nem fog érdekelni, oldja meg a következő nemzedék.”

Véleményem szerint az a minimum, hogy nézünk szembe azokkal a tényekkel, amelyek a jelen problémáihoz vezettek. Ezeket meg kell ismerjünk, és fel kell tegyük a kérdést is, hogy akkor mi a probléma lényege?

....

Bogár László felteszi a kérdést: „milyen eszközök, eljárások és intézmények teszik lehetővé, hogy az emberi társadalom átfogó létvékenysége a harmónia, ne pedig a roncsolás és a pusztítás irányába mutasson?”

Úgy fogalmaz, hogy ehhez a következő három dolog szabadságának állandó egyensúlya alapvetően szükséges. Nevezetesen:

- az elgondolhatóság,
- a megvalósíthatóság, és
- a folytathatóság (fenntarthatóság) harmóniája.

Vagyis sok mindent (akármit) ki lehet gondolni, el lehet képzelni (pl. ufókat, társadalmi utópiákat, jövőutazást stb.)

Biztos azonban, hogy nem minden valósítható meg. De ami meg is valósítható, nem biztos, hogy szükséges is -, hogy építő, és nem romboló legyen. Nem biztos, hogy minden, amit megtehetek -meg is kell tegyek, nem biztos, hogy jó. Nem biztos, hogy beilleszthető abba a létharmóniába, amit nem mi hozunk létre. Nem mi teremtettük....

Kemény Bertalan: Homálybogyózás. Budapest, Unicus Műhely, 2008. 74-75. o.

Weöres Sándor:

Magadat gyógyítsd, ne a társadalmat!

*Magad szájába rakd az ételt,
erőddel ajándékozz minket.
Magadat gondozd-fürdesd,
tisztasággal ajándékozz minket.*

*Amíg magadat nem gyógyítod,
ne gyógyítsd a társadalmat.
Amíg magadat meg nem mented,
ne mentsd meg az emberiséget.*

*Ha önmagát javítaná
száz ember,
ezer,
millió:
a mohók
hiába futkosnának,
a zsarnokok
zászlóért, fegyverért hiába kapkodnának,
puszta levegőt markolnának:
a társadalom meggyógyulna,
az emberiség megmaradna.*

Fotó: Urbánné Deák Katalin - Gátér - Nádkatonák

Szatymaz! – Én így szeretlek!

Ismét Szatymazon rendezte meg az Egyesület a színvonalas, hagyományos, rendes évi családi napját a tanya- és falugondnokok és hozzátartozóik részére augusztus elsején. A helyszín a tavaly már jól bevált Dankó Pista Művelődési Ház melletti tér, „a nyár alatt”. A rendezvény a Szatymazi Önkormányzat támogatásával valósult meg.

Annyira jó érzés találkozni az ismerős arcokkal, kollégákkal, hasonló értékrendű és elkötelezett szakmabeliekkel, partnerekkel! Már érkezéskor is jó meleg volt, amit enyhíteni igyekezett az óriási árnyas nyárfa. A hívogató illatok pedig már messzebből csábították az érkezőket.

Beparkolás után már az első lépések a szíves vendéglátásról, az étel-

ről és italról szóltak. Csábítottak a házigazdák, a szatymazi kávé és az óriási palacsintái különféle ízekben.

A vendégváró és üdvözlő italok minden irányból érkeztek. A következő állomás a kelebiai tanyagondnokoké volt, ahol az asszonyok helyben süttött lángost kínáltak puhán, finoman és kívánság szerint ízesítve. Innen csak egy lépésre volt a szentkirályi bográcsban rotyogó körömpörkölt. Komoly reggelinek ígérkezett és kihagyhatatlannak tűntek az átotthalmi mangalicaszíros csemegék, ami mellett már készült a csülökpörkölt. Az elmaradhatatlan tarhosi libás finomságok, sülték, hagymás libaszíros falatkák szintén olyan ízelményt nyújtottak, ami mellett nem lehetett csak úgy kóstoló nélkül elmenni. Azután a mórashalmi saslik, ropogós sajtos tekercs és zellersaláta csalogatta a vendégeket és a kedves kínálásnak sem lehetett ellenállni. Persze közben Talpi Bácsi nagytőkei kenyere is valahogyan szembetalált, de mire leültünk a nagy sátor alatt, a finom főtt kukorica már helybe is jött egyenesen Mezőhegyesről. És az a sok ínycsiklandó sós és édes sütemény! Körbejártunk és beszélgettünk, de újabb ízekbe botlottunk: bócsai gyros ízletes fűszerekkel sült krumplival, Csemő gusztusos lecsója, Szatymaz finom birkapörköltje, majd a következő bográcsnál újabb csülök- és szarvaspörkölt szaftosan. A Vasadi tanyagondnok-szakács kollégák oldalast, csirkecombot és szárnyat sütöttek. Járt hozzá kovászosuborka is. Kaptunk még

ízletes dinnyét Sándorfalváról és később igazi szatymazi és mórահalmi csudaínom őszibarackot, hogy vitaminban is gazdagon étkezzünk.

Közben megérkeztek határon túli vendégeink is, a Kishegyesi Női Fórum képviselői Zsidai Erzsike vezetésével.

Barna Károly polgármester távollétében Kakas Béla alpolgármester úr kedves üdvözlő és méltató szavakkal köszöntötte a jelenlévőket. Igazán jól esett!

A köszöntő után a Sándorfalvi Kamarakórus népdalfeldolgozásokkal örvendeztette meg a vendégeket Sümegi Bálint vezényletével.

A vendéglátók ügyességét dicséri, hogy a téren a meglevők mellé még plusz játékokat hoztak. Nemcsak a légvárra gondolok, hanem sok fejlesztő és ügyességi eszközre is, a népi játszótérre, amit a szülőkkel, nagyszülőkkel együtt használhattak a kisebbek is, közösen töltve az időt és gyűjtve az élményeket. És a melegben nagyon kiváló ötlet volt a vízipuska is.

Jó volt a közös ügyességi csapatjáték is! A vidám családi vetélkedőn itt már nem csak az izgalomtól, hanem a melegtől is ki volt pirulva mindenki, versenyzők és nézők is, de drukkolunk nagyon. Az öt vállalkozó csapatnak nyolc feladatot kellett teljesíteni a ping-pong labda vezetéstől kezdve, az ugrálókötelezésen át, egészen az egyensúlyozási feladatokig. Voltak köztük már régi motorosok - Nagytőke és Csemő csapata -, de voltak olyanok is, akik még nem sejtették, hogy mire is vállalkoznak. Az egyik ilyen csapat a Sándorfalvi Kamarakórus, a másik pedig a falu- és tanyagondnoki (alap) képzésre járó csoport tagjai voltak. A vetélkedőn minden korosztály képviseltette magát és a nagy melegben igazán kitartóan küzdöttek. A játékosok egészsége érdekében, akárcsak a foci-vb-én, itt is volt ivószünet! Mint mindig, az idén is hangos kacagással telt a „versengés”. A tavalyi 3. helyezés után az idén Csemő csapata nyerte el az első helyezést, de, mint minden évben, senki nem távozott üres kézzel. Edítésként megkaptunk a labdákat a további időtöltéshez. Kíváncsi lennék, a söprűk már Bócsa óta bírják, vagy idővel cserélni kell őket, amilyen hévvel és lelkesedéssel megy a játék?

Nagyon szívet melengető élmény volt látni a rendezvényen a következő

- a most „alap”képzésre járó - nemzedéket, van utánpótlás elkötelezett fiatalok személyében. Lelkesen mesélték ki hol tart a vizsgadolgozat leadásában, milyen tapasztalataik vannak munka mellett, mennyire fontos a különböző településeken dolgozókkal a megszerzett tudást és gyakorlati ismereteket átbeszélni, eszmecsere a tanyagondnoki szolgálatok közt. Ki hol tart a fórumok lebonyolításában és izgalmas élmény volt azt megszervezni és kiállni mindenki elé.

Ezért szeretek minden évben részt venni a találkozókön. Szakértő és lelkes csapat, igazi elkötelezettséggel. Mert ide mindenki a szabadnapján szombaton jön a legszebb mosolyával. Félretéve a hétköznapi feladatokat, gondokat. Örülni egymásnak, régen látott kollégáknak vagy a képzésekről egykori csoporttársaknak, vagy akár a szomszéd településen dolgozóknak, akikkel a kis távolság ellenére is alig fu-

tunk össze, nemhogy az ország különböző, távolabbi településein tevékenykedő szakemberekkel. Fontos figyelmet szánnunk egymásnak, hogy az igazi élő közösséget fenntartsuk és tovább formáljuk a mindennapok igényei szerint.

Ezzel kapcsolatosan egy reklámszöveg jutott eszembe az összetartozásról:

„Nincs karikás ostorom, nem vagyok betyár és nem hordok bő gatyát.” -, mint Rózsa Sándor, de a vidéket járom, és otthonomnak tekintem ezt a tájat, minden utat, tanyát és lakóját ismerem és szeretem. „A világ egyik legszebb és legnehezebb nyelvét beszélem, és rajtam kívül még több millióan értik, hogy mire gondolok, amikor azt mondom: Anyám tyúkja.” Szóval egy nyelvet beszélünk. Mindenki érti, miről szól Kemény Bertalan öröksége és tanyafejlesztési törekvése, a szelíd vidékfejlesztés.

(Folytatás a 7. oldalon)

Egy település mindennapjai

Egyesületünk 2026. június 25-én Pusztaföldváron, a Bartók Béla Művelődési Ház – Integrált Községi Szolgáltató Tér könyvtárában tartotta nyári összevont elnökségi és felügyelőbizottsági ülést.

Az ülés elején Kaczkó Pál, Pusztaföldvár polgármestere köszöntötte az Egyesület tisztségviselőit és bemutatta a 1.550 fős Békés vármegyei, Orosháza és Mezőkovácsháza városok között, Békéscsabától 30 km-re található település mindennapjait.

A hosszan elnyúló település (teljes közigazgatási területe 57,13 négyzetkilométer) szerkezete tipikusan alföldi: hosszú utcák, széles porták, sok-sok zöld, és persze a falu határában elszórtan a tanyavilág, ami máig nagyon fontos része Pusztaföldvárnak.

Az önkormányzati hivatalban a polgármester mellett hét köztisztviselő dolgozik.

A település ingatlanjainak 30 %-a nem tehermentes. Ipari nincs, de öt mezőgazdasági vállalkozás és egy mezőgazdasági szövetkezet is van a településen, ami helyben biztosít munkalehetőséget az itt élők számára. Többen a környező városokba, legfőképp Orosházára járnak dolgozni.

Hat-tíz éve még 106 fő, ma már csak 16 fő a közmunkások száma. A közfoglalkoztatás ugródeszka a nyílt munkaerő piacra.

A lakosság nagyon kritikus! Bármilyen probléma merül fel, pl. éjszaka 11 órakor kialszik egy helyen a közvilágítás, azonnal jelzik, csak nem a szolgáltatót, hanem a polgármestert hívják.

A település nyolc osztályos általános iskolája és óvodája egyházi fenntartás alatt működik. Bölcsőde nincs a településen.

A helyi közétkeztetést és a szociális étkeztetést a Pusztaföldvári Szociális Szolgáltató Központ és Községi Konyha látja el.

Az önkormányzat 33 ha földterületet művel és sertéseket tenyészt. Most van az engedélyek beszerzése és a szükséges beruházások megvalósítás folyamatban annak érdekében, hogy az önkormányzat gazdaságában fel-

hizlalt sertéseket hivatalos vágópontra levágathassák, saját kistermelői üzemükben feldolgozhatják, a konyhán felhasználhatják, illetve értékesíthessék a lakosság számára. Ez a megoldás egyrészt növeli a sertésenyésztés bevételeit, másrészt csökkenti a községi konyha költségét.

A konyha mellett az intézmény keretei között működik a házi segítségnyújtás és a tanyagondnoki szolgáltatás.

A tanyagondnoki szolgáltatás 2006 óta működik a településen, aminek elsődleges célja a külső részeken élő emberek esélyegyenlőségének javítása, az alapvető ellátásokhoz, szolgáltatások való hozzáférés, valamint a közösségi kapcsolatok fenntartásának segítése. A visszajelzések alapján a tanyagondnok - Faragó Szilvia - kimagasló munkát végez a községben. A rászoruló idősök, de nemcsak az idősök, alig várják a mindennapi találkozásokat.

Pusztaföldváron az egészségügyi alapellátást (háziorvosi, fogorvosi és védőnői szolgálat) a helyi Egészség-ház biztosítja. Napi pár órában gyógyszerértár is működik. A nyitvatartási időn túli és hétvégi szükség esetén a legközelebb Orosházán lehet a gyógyszert beszerezni.

A településen az elmúlt két évben több MFP, KAP és VJP pályázati forrásból finanszírozott program

valósul(t) meg, pl. utak aszfaltozása, gyermek- és felnőttjátszótér, park, sétány, szabadtéri színpad. Jelenleg a falumúzeum is átalakítás alatt van.

Körültekintő gazdálkodással a település közintézményeinek gázfogyasztását több ezer gyümölcsfa kitermelésével és tűzifaként történő felhasználásával nullára sikerült csökkenteni az előző télen.

A településen számos civil szervezet működik, többek között polgárőr, tűzoltó, ifjúsági, nyugdíjas, hagyományörző egyesület.

Minden év októberében kerül megrendezésre a „40 aranykoronás ünnep”, ami a település legfontosabb hagyományörző falunapja, amely nevét a helyi termőföldek kiváló, 40 aranykoronás minőségéről kapta. A programok között jellemzően főzőversenyek, helyi és országos előadók koncertjei, néptáncbemutatók, valamint erős-ember versenyek szerepelnek.

Az elnökségi és felügyelőbizottsági ülés napirendjébe tartozott az augusztus 1-i családi nap, a szeptember 12-i kishegyesi látogatás szervezésének aktuális feladatai; a falu- és tanyagondnoki képzések és továbbképzések, a TSZR és a mindennapi szakmai segítségnyújtás, valamint a Kemény Bertalan Falufejlesztési Díj felhívás előrehaladásának beszámolója és azok megtárgyalása.

Hírek

Megvalósult továbbképzés

A Naprakész ismeretek gyakorló és helyettesítő falu- és tanyagondnokok számára című választható továbbképzésünk minősítési ideje 2026. június 30-án lejárt. Az utolsó képzést 2026. június 15-18. időszak alatt a vasi Bögöt községben valósítottuk meg együttműködve a Falugondnokok Vas és Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesületével.

Falu-és tanyagondnoki képzés

Az előző lapszámunk megjelenése óta elindult a négy vármegyéből - Békés, Csongrád-Csanád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest – érkezett 25 fő falu- és tanyagondnok képzése, ami a képzési programnak megfelelően zajlik. Jelenleg a terepgyakorlatok – szenior látogatások és falu-, tanyafórumok -, valamint a dolgozatok elkészítése van folyamatban.

Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzata által a falu-és tanyagondnoki képzés megvalósítására kiírt közbeszerzésnek nem minősülő beszerzési eljárást ebben az évben is Egyesületünk nyerte meg. A képzési megállapodást már megkötöttük, ami alapján augusztus 31-ével indul Kecskeméten a következő falu- és tanyagondnoki képzés, amelyen csak Bács-Kiskun vármegyei falu-és tanyagondnokok fognak részt venni. Eddig 18 fő jelentkezőről tudunk, de a létszám a képzés megkezdéséig változhat.

Továbbképzések sikeres minősítése

Egyesületünk két továbbképzési programot nyújtott be minősítésre a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézethez. Mindkét továbbképzési program minősítése eredménnyel járt.

Falu- és tanyagondnokok ismeretmegújítása és helyettesek felkészítése a szolgáltatásnyújtásra

A falugondnoki, tanyagondnoki feladat ellátását megfelelő készségekkel, ismeretekkel rendelkező, hatósági képzésen részt vett falu-, illetve tanyagondnokok végzik. Távollétük esetén az őket helyettesítő munkatársakra is ugyanazok a feladatok várnak, kötelezettségek és jogok vonatkoznak. A képzési program tematikája a falu- és tanyagondnokok, a szociális szolgáltatásban dolgozók, valamint főállásban más szakterületen dolgozó falu-és tanyagondnok helyettesek számára kíván használható elméleti és gyakorlati ismereteket adni.

Engedélyszám: T-02-016/2026

Fajta: választható továbbképzés (szakmai tanfolyam)

Pontérték: 40

Részvételi díj: 50.000, - Ft/fő

Képzési idő, mód: 40 óra, 4 alkalom, személyes részvétel

Falugondnok segítők kulcsszerepben

A szakmai tanácskozás célja a falu- és tanyagondnoki munkához kapcsolódó újdonságok bemutatása, a tapasztalatok megvitatása, új módszerek ismertetése, meglévő szaktudás frissítése.

Engedélyszám: K-02-010/2026 (szakmai tanácskozás)

Fajta: választható továbbképzés

Pontérték: 10

Részvételi díj: 35.000, - Ft/fő

Képzési idő, mód: 7 előadás, 3 nap, személyes részvétel

Megjegyzés: Választható továbbképzési pont a falu-, tanyagondnok végzettségétől függően 24/32 számolható el a továbbképzési kötelezettség teljesítéseként az adott időszakban.

Mindkét képzésre folyamatosan várjuk a jelentkezést. Egyesületünk honlapjáról a képzések menüpontból letöltött jelentkezési lapot az info@falugondnoksag.hu e-mail címre kérjük megküldeni.

A dokumentáció szerepe

A Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye területén működő TSZR falu- és tanyagondnoki munkacsoportja soron következő szakmai műhelyét 2026. június 15-én tartotta a néhány száz fős Tiszainokán. A falu- és tanyagondnoki szolgáltatás aktualitásait - működési feltételeit és dokumentációját - két oldalról, a kormányhivatali ellenőrzés és a módszertan szemszögéből vettük górcső alá.

A programon Kárándi Erzsébet módszertani munkatárs (Napfényes Támogató Szociális Egyesület, konzorcium vezető), Sümeginé Ország Edit munkacsoport vezető (Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete) és Kiss Erzsébet Eliza, Tiszainoka község polgármestere köszöntötte a jelenlévőket.

A falu- és tanyagondnoki szolgáltatás ellenőrzési tapasztalatairól szóló előadását Dr. Bohács Ágnes, a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának munkatársa egy, a Segédlet a falugondnoki és tanyagondnoki szolgálatok indításához és működéséhez című dokumentumból vett idézettel kezdte: „A falu- és tanyagondnoki szolgáltatás (...) viszi el a legkisebb településekre és tanyákra a segítő kezet, az emberi jó szót.”

Előadásában az ellenőrzési protokollt követve vette sorba a falu- és tanyagondnoki szolgáltatás jogszerű működésének feltételeit és dokumentumait, a tanúsítványtól kezdve a személyi és tárgyi feltételek meglétén át a munkaidő nyilvántartás, a menetlevelek és a tevékenységnapló hármasságáig.

Az előadás végig interaktív volt, a legtöbb hozzászólás és kérdés a helyettesítés, a jelenléti íven szereplő munkaidő és a tényleges munkaidő, valamint a tevékenységnapló aláíratásával, valamint a rendszeres

feladatellátás dokumentálásával.

Először a hatályos jogszabályoknak megfelelő, egyedi, áttekinthető, közérthető és a nyilvánossági alapelveket figyelembe vevő adekvát szakmai tartalommal rendelkező szakmai program fontosságáról beszélt, aminek a gyakorlatba átültethetőnek, a mindennapi feladatellátás során alkalmazhatónak kell lenni.

Többször szóba került a szakmai program, a munkaköri leírás és a tevékenységnapló, illetve a munkaidő

igénybe vevők listájával kapcsolatban érkezett.

Matolcsi-Papp Zoltán módszertani munkatárs (Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet) ott kezdte az előadását, ahol Dr. Bohács Ágnes abbahagyta, a falu- és tanyagondnoki

nyilvántartás, a tevékenységnapló és a menetlevél hármassága.

A tevékenységnapló (2026. május 14-én módosult) kitöltésével kapcsolatban a tevékenységkódok használata/nem használata, az igénybe vevők száma (bevásárlás esetén 1 fő vagy a családtagok száma), és az igénybe vevői aláírás megléte/hiánya váltott ki aktív párbeszédet.

Dr. Bohács Ágnes és Matolcsi-Papp Zoltán közösen adtak választ, megoldási lehetőséget a felmerült egyedi kérdésekre, továbbá felhívták a figyelmet a 2026. I. félévre vonatkozó Igénybevevői Nyilvántartás (KENYSZI) adatszolgáltatásra.

Tiszainokán 2002 óta működik falugondnoki szolgálat. Farkas Pál jelenlegi falugondnok keresztapjától (Nagy János †) vette át ezt a bizalmon alapuló, néha embert próbáló feladatot. Úgy fogalmaz, ezt a szolgáltatást szív, lélek és kitartás nélkül nem lehet véggezni.

Hírek

Már lehet jelentkezni!

Terveink szerint a szentkirályi Bencsik Tanyán kerül megrendezésre a Falugondnok segítők kulcsszerepben című szakmai tanácskozás 2026. november 23-24-25-én (hétfő-kedd-szerda). Az előző évekhez hasonlóan a továbbképzés létszámkorlátos, a jelentkezéseket érkezési sorrendben tudjuk fogadni.

Kedvcsinálónak egy fotó a tavalyi képzésről:

Köszönjük!

A pusztaföldvári elnökségi ülés alkalmával köszöntük meg Szentmihályi Ferenc, Mezőhegyes Város nyugdíjba vonuló jegyzőjének évtizedes támogatását, amivel hozzájárult az Egyesület szakmai munkájához, a tanyagondnoki szolgáltatás határon belüli és túli ismertségének szélesítéséhez, elismertségének erősítéséhez.

Szentmihályi Ferencnek döntő szerepe volt abban, hogy 2004-ben be-

vezették Mezőhegyesen – és egyben Dél-Békés területén – az első, majd 2006-ban a második, 2008-ban pedig a harmadik tanyagondnoki szolgálatot. Mindig fontos volt számára a majori emberek segítése, gondjait a tanyagondnokokkal közösen próbálta megoldani.

Rendszeresen részt vett egyesületünk rendezvényein, és több alkalommal biztosított helyet mezőhegyesi falugondnoki találkozók, továbbképzések, baráti látogatok megvalósulásához.

Óföldreért

A Návay kulturális napok keretein belül Óföldreért Község Önkormányzata az ünnepi testületi ülésen Óföldreért címet adományozott Zsarkó József nyugalmazott falugondnoknak, aki a kezdetektől, 2009-től 2023 júliusáig segítette a település lakóinak mindennapi életét.

(Folytatás a 3. oldalról)

Milyen érzéseink vannak egy-egy udvarba, tanyába belépve. Átérezni azt a szeretetet, amivel fogadnak, a várakozás örömet. Látni a csillogó gyerek szemeket, a barázdált öreg dolgos kezeket, ahogy a kaput vagy az ajtót nyitják az érkezőnek, aki az ebédet, a gyógyszert, az újságot vagy a segítséget hozza. És mi így beszélünk egy nyelvet, lélekkel, tiszta szívvel.

A helyi sajátosságokat, dűlőutakat, ahol régi gazda vagy birtok a névadója egy-egy kisebb település vagy tanya résznek, amit a GPS sem tud, így segítjük a betegszállítók és mentők munkáját. Csak mi tudjuk hol a Ruki-Iskola, vagy a Borbás-kereszt. „És nem örülök, amikor a turisták összekeverik Budapestet Bukaresttel!”

„Szeretem a déli harangszót” - mert mindig kint hallottam a tanyákon, a külterületi utakon.

„és igenis nálunk élnek a világ legszebb női” A legszebbek, legkedvesebbek, mert az a mosoly és segítőkészség, az kedves, amit jelent, az pótolhatatlan. Egyre fontosabb is,

hiszen alig van idejük az embereknek megállni egy pillanatra meghallgatni a másikat.

Itt Szatymazon a finom falatok és kedves vendégszeretet mellett erre is volt kis idő. Leülni és beszélgetni. Nagyon kitétek magukért a szatymazi tanyagondnokok, szívből láttak vendégül.

Nagyon szépen köszönjük a szervezést és lebonyolítást az Egyesületnek,

a szatymazi tanyagondnokoknak, a kedves kollégáknak.

Sebők Márta

A nagy meleg próbára tett mindenkiket. Kicsit kevesebben voltunk, kicsit hamarabb szétoszlott a társaság, de mindenki nagyon jól érezte magát.

Egy embertpróbáló nap volt!

Hazánk nemzeti parkjai

Aggteleki Nemzeti Park

Az Aggteleki Nemzeti Park az Aggteleki-karszton, a Pannóniai flóratartomány Északi-középhegység flóraidékének legészakibb önálló flórajrásában helyezkedik el. Hazánk nemzeti parkjai közül ez az első, amelyet hangsúlyozottan a földtani természeti értékek, a felszíni formák és a felszín alatt húzódó barlangok megóvására hoztak létre Észak-Magyarország karsztvidékén – a hajdani Gömör – Tornai-karszt részeként – a Sajó- és a Hernád folyó között 1985-ben.

A vegetáció nagyfokú változatossága és térbeli mozaikossága egyrészt a sajátos karsztos felszínnek és a szélsőséges mikroklimatikus feltételeknek köszönhető, másrészt a terület biogeográfiai helyzetéből adódik. Nem csoda tehát, hogy a Kárpátok közelsége miatt itt a növényzet sokkal több magasabb hegyvidékre jellemző elemet tartalmaz, mint ahogyan azt a terület magassága és dombvidéki jellege alapján várhatnánk. Sokkal több magas hegyvidékre jellemző fajjal találkozhatunk, mint azt a terület tengerszint feletti magassága és inkább dombvidéki jellege alapján feltételeznénk. A száraz, meleg, meredek, sziklakibúvásos, déli kitettségű oldalak ugyanakkor mediterrán jellegű élőhelyek.

A karsztvidék felszínének háromnegyedét erdők borítják, melyek legnagyobb része gyertyános tölgyes. Itt él hazánk legnagyobb termetű bogara,

a szarvasbogár. Bükkösök a magasabb karsztfennsíkokon vagy az északi kitettségű hegyoldalakon fordulnak elő, a déli kitettségű, meredek sziklás lejtőkön, sekély talajon molyhos tölgyeseket találunk. A fenyvesek nem számítanak őshonos erdőknek, jelenlegi állományait telepítették.

Az Aggteleki-karszton a különféle gyepek borítása töredéke az erdőkének. Szembetűnőek a fátlan, talajtakaróval alig fedett, sziklakibúvásos oldalak, melyeken sziklagyepeket találunk. Ezek jellegzetes faja a pannongyík. A vastagabb talajréteggel fedett déli oldalakon fajgazdag lejtősztyepprétek alakultak ki. Megfigyelhetjük még a karsztfennsíki hegyi rétek, a rövid fűvű legelők, és a fedett karszt mocsárrétejeinek és láprétejeinek különleges élővilágát is. Madarak közül az elsősorban a Bódva-völgy mocsárrétejein élő haris (*Crex crex*) emelendő ki.

A barlangok kedvezőtlen feltételeket kínálnak az élőlények számára, így az itt megtalálható fajok száma nagyon csekély a felszíni élőhelyekéhez képest. Közülük kiemelkedő jelentőségűek egyes denevérek, melyek téli vagy nyári szálláshelyként, illetve szaporodási időszakban keresik fel a barlangokat.

A földrajzilag összefüggő egységet alkotó Aggteleki- és Szlovák-karszton (Gömör-Tornai-karszt) – amelyet az UNESCO Világörökség Bizottsága 1995-ben a Természeti Világörökség részévé nyilvánította - jelenleg több mint 1.400 barlang ismert, melyek közül 280 nyílik a magyar állam területéről, de csak egy részük látogatható.

Hazánkban, sőt Európában is egyedülálló vadregényes természeti terület a Tisza és a Bodrog folyók által határolt Bodrogzug (Ramsari terület, 1989.). A vidéket a tavaszi áradások idején teljes egészében elöntheti a víz, tengerre változtatva a tájat. Az áradások levonulása után előtűnő csatornák, morotvák, mocsarak, mocsárrétek páratlan gazdaságú élővilágnak ad-

nak otthont. Ezen kincsek megóvását hivatott biztosítani az 1986-ban alapított, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területéhez tartozó Tokaj-Bodrogzug Tájvédelmi Körzet.

Forrás: <https://anp.hu/>

Csokonai Vitéz Mihály: Közhírré bocsájtás

*Mindennek adom tudtára,
Hogy az asszony gonosz pára.
Olyan, mint a tekenőbe kiöntött víz,
Melynek állandóságához sohase
bízz.
Ezután okosabb leszek,
Már én senkit fel sem veszek.
Nöstény szarvasbogár módjára
sétáljon!
Rajtam kívül más szeretőre
találjon.*

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:
a **Falugondnokok**
Duna-Tisza Közi Egyesülete
e-mail: info@falugondnoksag.hu
honlap: www.falugondnoksag.hu
iroda: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.
Telefonszám:
06-76/507-543
06-30/434-0159
Szerkeszti:
Sümeгинé Ország Edit
Kovács Edit, Csörsz Zelenák Katalin
Tördelő: **Almás László**
Rajz: **Vida Ágnes**
Engedélyszám: 2.9/776-1/2006
Nyomda: Print 2000, Kecskemét